

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: UsII-513/18-7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda Dijane Vidović, predsjednice vijeća, Gordane Marušić-Babić i Lidije Vukičević, članica vijeća, te više sudske savjetnice Žanet Vidović, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja kojega zastupa opunomoćenik :

protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM), Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, uz sudjelovanje Općine Maruševec, Maruševec 6, koju zastupa opunomoćenica

kao zainteresirane osobe, radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora i određivanja naknade za pravo puta, na sjednici vijeća održanoj 28. listopada 2020.

p r e s u d i o j e

- I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, klasa: UP/I-344-03/18-11/708, urbroj: 376-10-18-15 od 8. studenoga 2018.
- II. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troška spora.
- III. Nalaže se tužitelju da zainteresiranoj osobi Općini Maruševec, naknadi trošak spora u iznosu od 3.125,00 kn u roku od 30 dana od primitka ove presude.
- IV. Ova presuda objavit će se u Narodnim novinama.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem utvrđeno je da je tužitelj infrastrukturni operator za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu izgrađenu na nekretninama koje se na dan donošenja rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Općine Maruševec (Općina) prema evidenciji Općinskog suda u Varaždinu, Zemljišnoknjižni odjel Ivanec dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra, na kojima HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (EKI) prema podacima navedenim u Elaboratu za pravo puta podzemne i nadzemne EKI JLS Maruševec, broj 35/18 od 26. srpnja 2018. (Elaborat), koji je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja (točka I.).

Nadalje, utvrđeno je da količinu i vrstu EKI iz točke I. čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih komunikacijskih vodova navedenih u Elaboratu (točka II.), dok je godišnja naknada za pravo puta na nekretninama iz

točke I. ovoga rješenja utvrđena prema površini i vrsti zemljišta, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenim u članku 6. i članku 7. stavak 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta („Narodne novine“ 152/11., 151/14. i 95/17.) – točka III. Također, utvrđeno je da Općina ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta od 21. kolovoza 2018. nadalje, odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I., ukoliko je nastupila nakon toga dana (točka IV.), te je tužitelj obavezan da u roku od osam dana od primitka rješenja izvrši obračun naknade i isti dostavi tuženiku i zainteresiranoj osobi (točka V.) i u roku od 10 dana počne plaćati naknadu (točka VI.). Općina je obavezana da HT-u omogući ostvarivanje prava puta na nekretninama iz točke I. ovoga rješenja (točka VII. izreke).

Tužitelj osporava tužnikovo rješenje u cijelosti i iz svih zakonskih razloga. U bitnome smatra da je tuženik pogrešno ocijenio da u ovoj pravnoj stvari ne postoji zapreka za vođenje upravnog postupka po zahtjevu zainteresirane osobe odnosno zapreka za utvrđivanje naknade za pravo puta koja proizlazi iz odredaba članka 2. stavka 1. točke 21. Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine, broj 73/08., 90/11., 133/12., 80/13., 71/14. i 72/17.) - dalje: ZEK, te članka 8. stavka 4. Pravilnika. Smatra da se ovdje radi o postojanju prethodnog pitanja koje tuženik u postupku rješavanja upravne stvari ima pravo sam riješiti, ali ima i pravo postupak prekinuti sve dok nadležni sud (Trgovački sud u Zagrebu) ne riješi prethodno pitanje. Naime, navodi da je tuženik pogrešno zaključio da Ugovor sklopljen između tužitelja i općine više ne proizvodi pravne učinke jer ga je općina otkazala 20. kolovoza 2018. Navodi i detaljno obrazlaže odredbe Zakona o obveznim odnosima te Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima koje nalazi relevantnima. Ističe da su u trenutku davanja otkaza nesporne dvije ključne pravne činjenice: 1. da tužitelj raspolaže valjanim pravnim temeljom za stjecanje predmetne služnosti te 2. da je u korist tužitelja ispunjena pretpostavka istinitog stjecanja posjeda predmetne služnosti. Zaključuje da izjava o otkazu nije dovela do prestanka ugovora ni predmnijevanog prava stvarne služnosti, da je zainteresirana osoba prilikom podnošenja zahtjeva, kojim je zatražila utvrđivanje infrastrukturnog operatora, prešutila postojanje uređenog odnosa temeljem sklopljenog ugovora o pravu služnosti, te s obzirom da je uredno izvršavao ovlasti koje je stekao pravom služnosti (temeljem ugovora) i uredno plaćao ugovorenu naknadu, zainteresirana osoba nije imala valjani razlog i osnovu koja bi dovela do prestanka ugovora. U nedostatku valjanih razloga iz mjerodavnih zakona, zainteresirana osoba je iskonstruirala otkaz ugovora. Smatra da je rješenje nedostatno obrazloženo, da nije pravilno riješeno pravno pitanje je li predmetnim otkazom prestao ugovor o pravu služnosti, o kojem ovisi ovlast tuženika za utvrđivanje naknade za pravo puta. Predlaže sudu da prekine spor do rješenja prethodnog pitanja ili odgodi izvršenje osporenog rješenja. Također, predlaže održavanje rasprave i sklapanje nagodbe u ovoj upravnoj stvari. Naknadno je predložio da sud poništi osporeno rješenje i sam riješi stvar. Traži trošak spora.

Tuženik se u odgovoru na tužbu poziva na više odluka ovog Suda i smatra da nije povrijedio pravila o stvarnoj nadležnosti. Ističe da je uzeo u obzir pravno shvaćanje suda da naknada teče od dana kad je ugovor o služnosti prestao, a to je stupanjem otkaza koji je zainteresirana osoba izjavila tužitelju, a kojeg je ovaj primio 21. kolovoza 2018., Predlaže sudu da tužbeni zahtjev kao neosnovan odbije.

Zainteresirana osoba se u odgovoru na tužbu također se poziva na praksu ovoga suda, odredbe Zakona o obveznim odnosima i ZEK-a te smatra da je obvezni odnos prestao među strankama dostavom otkaza. Predlaže sudu da tužbeni zahtjev kao neosnovan odbije i potražuje trošak sastava odgovora na tužbu.

Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja, sukladno odredbi članka 55. stavak 3. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“ 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17.) - dalje: ZUS, sud tužbeni zahtjev ocjenjuje neosnovanim.

Pravilno je postupio tuženik kada je utvrdio da je tužitelj infrastrukturni operator za EKI izgrađenu na nekretninama koje se na dan donošenja rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Općine. Također, pravilno je utvrdio što čini količinu i vrstu EKI, te da Općina ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta od 21. kolovoza 2018. nadalje, odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I., ukoliko je nastupila nakon toga dana.

Neosnovan je prigovor tužitelja da su osporenim rješenjem povrijeđena pravila o stvarnoj nadležnosti. Naime, na sjednici sudaca ovoga suda održanoj 17. rujna 2019. donesen je zaključak prema kojem u primjeni članka 27. i članka 28. ZEK-a (na temelju kojih je doneseno osporeno rješenje), Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti može rješenjem utvrditi sve parametre za utvrđivanje visine naknade za pravo puta prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta koji je sastavni dio rješenja. Dakle, tuženik je kao nadležno javnopravno tijelo (članak 12. stavak 1. točka 11. ZEK-a) riješio predmetnu upravnu stvar na način da je utvrdio tužitelja infrastrukturnim operatorom, odredio datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta, dospijee daljnjih obveza, kao i sve elemente na temelju kojih će se naknada izračunati sukladno prilogima koji su sastavni dio osporenog rješenja i jasnim odredbama članka 7. Pravilnika. Ujedno je obvezao zainteresiranu osobu da omogući tužitelju ostvarivanje prava puta na nekretninama.

Stoga pozivanje tužitelja na stajališta suda izražena prije usklađivanja sudske prakse nije osnovano, jer je prema odredbi članka 40. stavka 2. Zakona o sudovima (Narodne novine, broj 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18. i 126/19.) pravno shvaćanje prihvaćeno na sjednici svih sudaca odnosno sudskog odjela Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, obvezno za sva vijeća tog suda.

Tužitelj se poziva na odredbu članka 8. stavka 4. Pravilnika prema kojoj obveza plaćanja naknade za pravo puta prestaje ako na nekretnini postoji koje drugo pravo temeljem kojeg infrastrukturni operator plaća naknadu za korištenje općeg dobra ili nekretnine. U bitnome navodi da je nevaljan otkaz ugovora o osnivanju prava služnosti, zbog čega postoji druga osnova za plaćanje naknade za korištenje nekretnina pa nije bilo osnove za donošenje osporenog rješenja odnosno utvrđivanja naknade za pravo puta u upravnom postupku.

Međutim, u konkretnom slučaju radi se o postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta u smislu naprijed navedenih odredbi ZEK-a pa se prema već iskazanom shvaćanju ovog Suda (primjerice presuda poslovni broj: UsII-159/19-6 od 25. rujna 2019.) u tom slučaju ne radi o postupku propisanom posljednje navedenom odredbom Pravilnika, prema kojoj je postojanje ugovora kojim bi bilo regulirano plaćanje naknade za pravo puta uvjet za prestanak obveze plaćanja naknade. Isto tako u sudskoj praksi već je iskazano stajalište da je izjava o otkazu ugovora (koja je nesporno postojala u trenutku donošenja osporenog rješenja) dovoljan dokaz o nepostojanju drugog prava na nekretnini.

Budući da se u konkretnom slučaju ne radi o postupku u smislu odredbe članka 8. stavka 4. Pravilnika niti je osporeno rješenje doneseno na temelju te odredbe, ocjena valjanosti otkaza ugovora o služnosti nema značenje prethodnog pitanja u smislu odredbe članka 55. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ 47/09.), bez rješavanja kojeg ne bi bilo moguće riješiti upravnu stvar utvrđivanja infrastrukturnog operatora, a posljedično tome određivanja naknade za pravo puta. Iz istog razloga presude drugih sudova u vezi otkaza ugovora ne dovode do drugačijeg rješenja ove upravne stvari.

Valja istaknuti, imajući u vidu tužbene prigovore i način na koji je spor riješen, prijedlozi tužitelja bez osnove.

Slijedom svega izloženog, sud je na temelju odredbe članka 57. stavka 1. ZUS-a presudio kao pod točkom I. izreke.

Zahtjev tužitelja za naknadu troškova spora je neosnovan na temelju odredbe članka 79. stavka 4. ZUS-a pa je odlučeno kao pod točkom II. izreke.

Zainteresiranoj osobi je u smislu odredbe članka 79. stavka 4. ZUS-a priznat trošak zastupanja po odvjetniku za sastav odgovora na tužbu uvećan za PDV, sukladno odredbama Tbr. 23. t. 1., Tbr. 42. i Tbr. 50. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine, broj: 142/12., 103/14., 118/14. i 107/15.). Stoga je odlučeno kao pod točkom III. izreke.

Odluka o objavi presude (točka IV. izreke) zasnovana je na odredbi članka 14. stavka 8. ZEK-a.

U Zagrebu, 28. listopada 2020.

Predsjednica vijeća
Dijana Vidović, v.r.

Za točnost opravka - ovlaštenj službenik

Tanja Nemčić